

Offentliggjort d. 3. december 2019 på Vidensportalen V.dk

Tilbagerulning af gave- og boafgift©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Regeringen har gennem lang tid varslet en ”tilbagerulning” af reglerne om afgift ved arv og gave. Med et lovforslag fra 20. november 2019 har regeringen søsat planen.

Efter lovforslaget skal afgiften af arv og gave fremadrettet fastsættes til 15 pct. – også ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder.

Regler om gave- og arveafgift har meget dybe rødder i skatteretten.

Fra 1922 var således fastsat særlige regler om arve- og gaveafgift i arve- og gaveafgiftsloven, som i 1995 blev afløst af den gældende bo- og gaveafgiftslov. Boafgift er den afgift, som i dag opkræves af arv, svarende til den tidligere arveafgift.

Afgiftssatsen har i tidens løb været markant. Frem til midten af 1990’erne lå den maksimale afgift af arv til personer uden for den nære familie på 90 pct. Hertil kom, at der tidligere var begrænsede muligheder for skattemæssig succession, og der derfor indtrådte avancebeskatning ved overgang af aktiverne til næste generation. Måske en fattig trøst, at der beløb, som der skulle betales arve- eller gaveafgift af, blev reduceret.

I 1995 blev gave- og arveafgiftsreglerne imidlertid ændret radikalt under den daværende skatteminister, Carsten Koch. Afgiftssatsen blev reduceret til 15 pct. for gaver og arv til den nære familie og til maksimalt 36,25 pct. for arv til andre arvinger.

Offentliggjort d. 3. december 2019 på Vidensportalen V.dk

Reduceret afgift ved generationsskifte

Som led i finanslovsaftalen for 2016 aftalte den daværende regering (Venstre) med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti at nedsætte gave- og arveafgiften ved generationsskifte af familieejede virksomheder. Det overordnede formål var at forbedre rammevilkår for familieejede virksomheder i forhold til overdragelse til næste generation, og herunder altså i første række at reducere likviditetstabet ved generationsskifte. En lempelse, som erhvervslivet længe havde efterspurgt. Synspunktet var, at skatte- og vel navnlig afgiftsbyrden ved generationsskifte i nogle tilfælde gav anledning til betydelige likviditetsproblemer for virksomhederne.

I 2017 blev afgiftssatsen herefter reduceret for så vidt angår særligt værdier, der tilflyder den nære familie i forbindelse med generationsskifte af en virksomhed. Afgiftssatsen blev således graderet, afhængigt af, om der var tale om overgang af en erhvervs virksomhed eller af andre aktiver (anden formue). Er der tale om en erhvervs virksomhed, hvor lovens krav er opfyldt, er afgiftssatsen således i 2019 blot 6 pct.

Tilbagerulning af 2017-lovændringen

Afgiftslempelsen var ikke en rose fostret i den socialdemokratiske have. Lang tid før 2019-valget tilkendegav Socialdemokratiet således, at afgiftssatserne for arv og gave var et af de anliggender, som man ønskede at ”rulle tilbage”, for så vidt partiet kom i regering. Partiet luftede i den forbindelse forskellige afgiftsmodeller.

Med lovforslaget fra 20. november 2019 har regeringen, som allerede nævnt, søsat denne tilbagerulning. Samtidig har regeringen indtil videre lagt låg på spekulationer om eventuelle alternative fremtidige afgiftsmodeller.

Hvad skal gælde?

Vedtages lovforslaget, vil gaveafgiften **indenfor den nære familie**, dvs. typisk fra forældre til børn, fremadrettet blive den samme for alle gavemodtagere og arvinger, nemlig 15 pct. Dog betales en afgift på 36,25 pct. af gaver til bedsteforældre og stedforældre.

Offentliggjort d. 3. december 2019 på Vidensportalen V.dk

Efter lovforslaget vil der endvidere fortsat blive tale om et bundfradrag for afgiftspligtige gaver. For gaver indenfor den nære familie betyder det, at der skal svares gaveafgift med 15 pct. henholdsvis 36,25 pct. af den del af gavens værdi, der overstiger bundfradraget. Bundfradraget er prisindekseret og er i 2019 på 65.700 kr. og i 2020 på 67.100 kr.

Gaver til personer **udenfor den nære familie** vil som hidtil ikke være afgiftspligtige, men i stedet skattepligtige for modtageren. Der gælder i disse tilfælde ingen regler om et bundfradrag. Det drejer sig om gaver til eksempelvis en søskende, en nevø, en medarbejder eller en god ven.

Efter myndighedernes egen vejledning foretages dog ikke beskatning af lejlighedsgaver af traditionelt præg, som f.eks. fødselsdags-, bryllups- og sølvbryllupsgaver, hvis der er tale om gaver af mindre omfang, og værdien ikke overstiger det efter forholdene naturlige niveau for en lejlighedsgave.

På tilsvarende måde vil afgiften af arv (boafgift) **indenfor den nære familie** fremadrettet være den samme for alle arvinger, dvs. 15 pct. Ligeledes vil der fortsat blive tale om et prisindekseret bundfradrag, som i 2019 er på 295.300 kr.

Arv til personer **udenfor den nære familie samt arv til bedsteforældre og stedforældre** vil fortsat være belagt med en tillægsafgift på 25 pct. Der gælder ikke en regel om et bundfradrag ved opgørelsen af tillægsboafgift. Som følge af reglerne for opgørelse af de to afgiftstyper, vil den samlede effektive afgift maksimalt være 36,25 pct.

Afdragsordning for afgift ved generationsskifte af virksomheder

Med lovforslaget foreslås det endvidere at ændre reglerne om henstand med betaling af arve- eller gaveafgift.

Gældende regler for henstand

Efter de nugældende regler kan skattemyndighederne **bevilge** henstand eller tillade en afdragsordning for betaling af gaveafgift og boafgift vedrørende fast ejendom og en er-

Offentliggjort d. 3. december 2019 på Vidensportalen V.dk

hversvirksomhed. Er der tale om fast ejendom, kan henstand efter gældende regler gives uden tidsbegrænsning. For erhvervsvirksomhed kan gives henstand eller etableres en afdragsordning i indtil 15 år, når det skønnes rimeligt af hensyn til kapitalforholdene i virksomheden og dennes fortsatte beståen.

Er der tale om skov modtaget som arv eller gave, har arvingen henholdsvis gavemodtageren efter gældende regler **en ret** til at få henstand mv. efter reglerne beskrevet ovenfor.

Myndighederne kan stille krav om betryggende sikkerhed for afgiftens betaling, f.eks. i form af pant eller bankgaranti, og henstandsbeløbet skal forrentes med en rente på 1 pct. p.a. over Nationalbankens diskonto, dog mindst 3 pct. p.a.

Henstandsbeløbet forfalder ved salg af det aktiv, som henstanden eller afdragsordningen drejer sig om, eller ved ejerens dødsfald.

Efter det i lovforslaget oplyste, har denne ordning om henstand og afdragsvis betaling kun været anvendt i meget begrænset omfang.

Lovforslaget

Med lovforslaget foreslås disse regler som nævnt nu ændret på centrale punkter:

Henstand m.v. begrænset til aktive erhvervsvirksomheder

For det første foreslås mulighederne for henstand m.v. begrænset til aktive erhvervsvirksomheder. Der sigtes her både til virksomheder drevet i personlig regi og til virksomheder drevet i selskabsform.

For virksomheder i selskabsform er muligheden for henstand m.v. begrænset til virksomheder, som opfylder kravene efter ”pengetankreglen” til at kunne anses som en ”aktiv virksomhed” og ikke passiv kapitalanbringelse, dvs. et pengetank-selskab. Et selskab anses som en pengetank, hvis mindst 50 pct. af virksomhedens aktiver må anses som en

Offentliggjort d. 3. december 2019 på Vidensportalen V.dk

passiv kapitalanbringelse, eller hvis mindst 50 pct. af selskabets indtægter stammer fra passiv kapitalanbringelse opgjort som gennemsnittet over de seneste 3 regnskabsår. Indkomst fra passiv kapitalanbringelse drejer sig om indkomst fra udlejning af fast ejendom, kontanter, værdipapirer m.v.

Forlænget afdragsordning

Endvidere forslås muligheden for at opnå en henstandsordning vedrørende gave- eller arveafgift bragt til ophør.

Fremover vil det således efter lovforslaget kun være muligt at opnå en afdragsordning om gave- eller arveafgift vedrørende en erhvervsvirksomhed, jf. ovenfor.

Samtidig foreslås afdragsordningen forlænget, således at afdragsperioden kan løbe i op til 30 år med lige store årlige afdrag regnet fra det tidspunkt, hvor afgiften forfaldt til betaling.

Resttilsvaret skal efter lovforslaget forrentes med en rentesats, som skal opgøres efter særlige regler på grundlag af et simpelt gennemsnit af den af Nationalbanken opgjorte kassekreditrente for ikkefinansielle selskaber i månederne juli – september i det forudgående år. Denne rente er i 2019 på 2,7 pct. Renten vil forfalde samtidig til betaling samtidig med det årlige afdrag.

Ret til afdragsordning om gave- eller arveafgift

Et tredje centralt led er, at den arving eller gavemodtager, som erhverver en aktiv erhvervsvirksomhed, fremover skal have ret til at få etableret en afdragsordning vedrørende den arve- eller gaveafgift, som er knyttet til erhvervelsen af virksomheden.

Det betyder, at skattemyndighederne således ikke længere vil skulle foretage en konkret vurdering af, om en afdragsordning vedrørende afgiften må anses for rimelig af hensyn til kapitalforholdene i virksomheden og dennes fortsatte beståen.

Offentliggjort d. 3. december 2019 på Vidensportalen V.dk

Forfald ved virksomhedssalg eller dødsfald

I lighed med de gældende regler vil resttilsvaret efter en afdragsordning forfalde, dels ved arvingen eller gavemodtagerens salg af virksomheden og dels ved arvingen eller gavemodtagerens dødsfald.

Ikrafttræden

Efter lovforslaget er det tanken, at de foreslåede regler om forhøjelse af afgiftssatsen til én fælles afgiftssats på 15 pct. skal træde i kraft den 1. januar 2020. Det indebærer, at afgiftsforhøjelsen vil have virkning for gaver ydet den 1. januar 2020 eller senere og for arv efter personer, der afgår ved døden den 1. januar 2020 eller senere.

De foreslåede regler om afdragsordninger vedrørende gave- og arveafgift af aktive erhvervsvirksomheder skal ligeledes have virkning for gaver ydet fra og med den 1. januar 2020 og for arv efter personer, der afgår ved døden den 1. januar 2020 eller senere.

— o —